

Pécsi Ítéltábla

Mf.I.30.068/2022/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd1, cím2)

Az alperes:

alperes1t (cím3)

Az alperes képviselője:

Név kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 53. sorszám alatt

A per tárgya:

kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

11.M.70.078/2020/52. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és az alperest terhelő sérelemdíj összegét 4.000.000 (négymillió) forintra felemeli, míg a késedelmi kamatfizetési kötelezettségét mellőzi. A keresetet ezen felüli részében tekinti elutasítottnak.

A felperes elsőfokú perköltségben marasztalását mellőzi, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 343.200 (háromszáznegyvenháromezer-kettőszáz) forint együttes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az alperes által fizetendő állam által előlegezett költség összegét 47.510 (negyvenhétezer-ötszázötz) forintra felemeli, amit a Zalaegerszegi Törvényszék előirányzat-felhasználási keretszámlájára a gazdasági hivatal felhívásában megjelölt módon köteles megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett tényállás szerint a felperes az alperes büntetés-végrehajtási intézetben töltötte a jogerős szabadságvesztés büntetését 2017. április 11. napjától 2019. január 31. napjáig. Itt szakács szakképesítésével konyhai kisegítő munkakörben dolgozott, amikor 2018. június 19. napján 7:20 órakor balesetet szenvedett a főzőkonyhán. A főzőüstök előtti területen a járólap töredezett és hiányos, emiatt egyenetlen volt. Ezért ahogy hátralépett, a bal térd megrándult, a teste megroggyant, és elesett. A történetekről jegyzőkönyv készült, az alperes munkabalesetnek minősítette az esetet. Az ezt követő hónapban a baleset helyszínén, a főzőüstök előtt kopásálló és csúszásgátló fémfelületet helyeztek el.
- [2] A felperest a térdfájdalmai miatt 2018. július 11. napján a városi Névl Egyetemi Oktató Kórház traumatológiai szakambulanciáján vizsgálták, ahol a térd külső és belső szalagjának rándulását és egyéb porcrendellenességet diagnosztizáltak nála. A további vizsgálatokra a városi Büntetés-végrehajtási Központi Kórházba 2018. november hónapra kapott időpontot, amelyet nem fogadott el. Fájdalmai miatt a szabadulásig már nem dolgozott, I. tablettát és D. krémet írtak számára. 2018. július 31. napján kártalanítási kérelmet terjesztett elő az alperes parancsnokánál, de azt elutasították. Szabadulását követően, 2019. január 28-án a Megyei Kórház traumatológiai szakrendelésén a korábbi diagnózist megerősítették. 2019. április 15. napján MR vizsgálatot végeztek nála, amely a meniscus rendellenességén felül kezdődő chondropatiát (porcfelpuhulást) igazolt. 2019. szeptember 19. napján megműtötték a sérült térdét, 2019. október 3-án kontrollvizsgálaton és varratszedésen jelent meg, ezt követően egy hónap gyógytornán vett részt.
- [3] A munkahelyi baleset az egyenetlen járófelület miatt következett be, amely következtében a felperes a bal térd belső holdacska porcának (meniscus) kosárfül-szakadását szenvedte el. A munkahelyi balesetből kifolyólag 11%-os össz-szervezeti egészségkárosodása maradt vissza. A károsodás 80%-ban foglalkoztatási jogviszonyával, míg 20%-ban természetes kórokú betegségével függ össze.
- [4] A felperes keresetében elmaradt jövedelem címén kártérítésként 2018. július 1. napjától 2019. január 21. napjáig nettó 236.471 forint, míg 2019. január 22. napjától 2019. december 31. napjáig nettó 1.155.124 forint, valamint sérelemdíj címén 6.000.000 forint és ennek 2018. június 19. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint a munkabaleset elkerülhető lett volna, ha az alperes a munkavédelmi szabályokat betartja. Egészsége, testi épisége sérült, maradandó térd sérülése következett be. A keresetét a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 143. § (1)-(5) bekezdésére, a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdésére, a 167.§ (1) bekezdésére és a 169. § (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-ára és a 2:52. § (1) bekezdésére alapította.
- [5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult. A felperes követelését jogalapjában vitatta, mert az ok-okozati összefüggést hiányolta. Álláspontja szerint a sérülés csupán egy rossz lépés következménye volt, tagadta a járólapok hiányát és töredezettségét. A felperes az MR vizsgálat szerint laza

térdszalagokkal rendelkezett, ez is okozhatta a rossz lépést. Továbbá állapotának kialakulásában közrejátszott az, hogy a városli kórházba való beutalást visszautasította, emellett a korábban előjegyzett műtetre csak 2019 szeptemberében került sor. Kiemelte, hogy a városi kórházban szakadást nem találtak nála.

- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak ítélte, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek kártérítésként elmaradt jövedelem címén 1.113.276 forintot, továbbá sérelemdíj címén 500.000 forintot és a sérelemdíj után 2018. június 19. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy a 78% mértékű pervesztességével arányosan fizessen meg az alperesnek 288.918 forint perköltséget.
- [7] Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a Bvtv. 143. § (5) bekezdése alapján a felperes jogosult volt kárigényét az alperessel szemben érvényesíteni, az alperes pedig az Mt. 166. § (1) bekezdése és a 167. § (1) bekezdése értelmében a teljes kárt köteles megtéríteni. A munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelősség egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK véleményben írt szempontokat figyelembe véve Név2 bv. százados, munkavédelmi vezető, Név3 élelmezésvezető, valamint Név4, Név5a és Név6 munkatársak vallomása alapján tényként állapította meg, hogy a hiányos járófelületen szenvedett balesetet a felperes, ebből következően az ok-okozati összefüggés az alperes mulasztása és a felperest ért kár között fennáll. A munkáltató ugyanis nem tartotta be az Mt. 51. § (1) és (4) bekezdése, a Bvtv. 217. § (1) bekezdése és a 220. § (1) bekezdés a) és g) pontja, továbbá a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2. § (2) bekezdése, a 36. § (1) bekezdése, az 54. § (1) bekezdése szerinti egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítására irányuló kötelezettségét, emiatt szenvedett balesetet a felperes.
- [8] Annak bekövetkezéséhez ugyanakkor Név7 igazságügyi orvosszakértő szakvéleményéből kiindulva az is hozzájárult, hogy a felperes porcai rugalmatlanokká váltak, amely egyrészt 48 éves életkoránál, másrészt a szakács szakmájával együtt járó megterhelésnél fogva alakult ki. Ez másodfokú porckárosodást eredményezett nála, amely átlagos térdízületi kopásnak felelt meg esetében. Állapota korábban panaszokat ugyan nem okozott, de megkönnyítette a térd sérülést, vagyis a meniscus szakadását. A szakértő a degeneratív változás okozta közrehatás mértékét a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendeletben írt táblázatból kiindulva 20%-ra becsülte, a fennmaradó 80% a traumás hatás.
- [9] Az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján megállapította, hogy a felperes műtétjét időben végezték el, betegsége nem volt elhanyagolt. A városli rabkórházban a műtét elvégzésére nem lett volna lehetőség, így annak nem volt jelentősége, hogy a felperes visszautasította az ott előjegyzett vizsgálatot.
- [10] Mindezek miatt a felperes 1.391.595 forint kárigényéből 80% megtérítésére kötelezte az alperest.
- [11] A sérelemdíjjal összefüggésben kiemelte, hogy a Kúria Pfv.III.20.588/2021/5. számú ítéletéből kiindulva az alperes nem vitatása nem jelenti a sérelemdíj összegének korlátját, legfeljebb a felperes tényállításai tekinthetők nem vitatottnak, a sérelemdíj összegét azonban mérlegeléssel kell megállapítani. A mérlegelés körében figyelembe vette, hogy a felperes a baleset bekövetkeztekor 48 éves volt, a baleset miatt 11% egészségkárosodása maradt vissza, kára 80%-a traumás eredetű, 20% sorsszerű megbetegedéséből adódik. A jövőben a bal térde állapotának nagyobb mértékű romlása várható az ellenoldalihoz képest. Az eredeti szakács munkakörét nyolc órában nem, csak négy-hat órában képes ellátni. Nagyobb tömegű tárgyak kézben szállítása nehézkes számára, a guggolást csak fele részben tudja végrehajtani. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a sérelemdíj összegét a 2019. évi értékviszonyokhoz igazította. A késedelmi kamatfizetési kötelezettséget a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésére alapította.

- [12] E határozattal szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést a részbeni megváltoztatása és a sérelemdíj összegének 500.000 forintról 6.000.000 forintra és ennek 2018. június 19. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatára történő felemelése, valamint az alperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalás érdekében. Másodlagosan kérte a perköltség összegét mérsékelni arra is tekintettel, hogy a jogalap kérdésében pernyertes lett.
- [13] Álláspontja szerint a sérelemdíj körében figyelembe vehető körülményeket az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. §-ával és a 279. § (1) bekezdésével ellentétesen, nem megfelelően mérlegelte. Kiemelte, hogy 11% össz-szervezeti egészségkárosodása maradt vissza, szakmáját csak rövidebb munkaidőben képes elvégezni, és teljes gyógyulás, panaszmentes állapot nem várható esetében a megfelelő kezelések ellenére sem. Életminősége jelentősen romlott, térdé bedagad, vizesedik, rendszeresen fel kell tölteni. Térdét nem tudja kinyújtani, térdelni nem tud, guggolni is csak részlegesen, fájdalmai vannak. Utalt arra is, hogy az alperes a kereseti kérelem összegét nem vitatta. Kiemelte, hogy a baleset előtt térdproblémái, fájdalmai nem voltak, a munkáját nyolc órában el tudta látni. További 13 évet kell még dolgoznia a nyugdíjkorhatár eléréséig, de az állapota miatt jövedelme kevesebb lesz, és a részmunkaidő okán kevesebb nyugellátást is fog kapni, ez frusztrálja. Hosszú távot nem képes megtenni, és nem tud kerékpárral közlekedni. Folyamatos fájdalma miatt a korábbiakhoz képest ingerlékenyebb.
- [14] Felhívta a figyelmet arra, hogy a baleset 2018-ban történt, az elsőfokú bíróság mégis a 2019. évi értékviszonyok alapján határozta meg a sérelemdíj összegét. A balesettől az ítélethozatalig több mint négy év telt el, időközben pedig az élelmiszerárak, energiaárak soha nem látott módon emelkedtek, ezért a sérelemdíj összegét az ítélethozatali értékviszonyok alapján kérte meghatározni. Kérte továbbá figyelembe venni a bíróságok más, hasonló ügyben hozott ítéleteit.
- [15] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy a felperest ért kár nem kizárólag a munkahelyi balesetéből adódott, hiszen a térdízületi degeneratív elfajulás megkönnyítette a térdé sérülését. Utalt arra is, hogy a felperes a szabadulása után nyolc órában volt képes dolgozni. A magasabb összegű sérelemdíj pedig a bírói gyakorlat szerint akkor jár, ha egy korábban energikus, önálló ember testileg és lelkileg kiszolgáltatottá vált, a felperes azonban a mindennapi életben állandó segítségre, ellátásra nem szorul. Kérte tekintetbe venni, hogy a felperes ismételt bűnelkövetőként jelenleg is jogerős börtönbüntetését tölti, azaz nem egy átlagos dolgozó ember életét éli. Így maga sem tett meg mindent annak érdekében, hogy a sérelem miatt megbomlott testi és lelki egyensúlya helyreálljon.
- [16] A fellebbezés nagyobb részben alapos.
- [17] A felperes fellebbezésében kizárólag a sérelemdíj összegét támadta, azt 6.000.000 forintra kérte felemelni - tartalma szerint - a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjában írt felülbírálati jogkörök alkalmazásával. Az a hivatkozása pedig, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során a sérelemdíj összegét nem, csupán jogalapjában vitatta a keresetet, az elsőfokú bíróság mégis alacsonyabb összegben állapította meg a sérelemdíjat, a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértésként értékelendő.
- [18] Észlelte a másodfokú bíróság ehhez kapcsolódóan, hogy az alperes a 34. sorszámú jegyzőkönyvben lényegében ellenkérelem-változtatással élt, amikor a Pp. 7. § (1) bekezdés 4.b) pontjának megfelelő nyilatkozatot tett azzal, hogy a sérelemdíj összegét utóbb mégis vitatta. Az ellenkérelem-változtatással összefüggésben az elsőfokú bíróság alakszerű határozatot nem hozott, az alperes nyilatkozatát a Pp. szabályai szerint nem minősítette, és nem is reagált rá: az elsőfokú ítéletből következően azt figyelmen kívül hagyta. Ez az eljárási szabálysértés azonban az elsőfokú ítéletet nem tette érdemi felülbírálatra alkalmatlanná, a per

érdemi eldöntésére nem hatott ki, a Pp. 380. §-ában és a 381. §-ában írt jogkövetkezmény levonását nem tette szükségessé.

- [19] A sérelemdíj összege vonatkozásában ugyanis helyesen hívta fel az elsőfokú bíróság a Kúria Pfv.III.20.588/2021/5. számú ítéletét, amely kimondta, hogy a kereset összegének nem, csupán a jogalapjának vitatása esetén sincs elzárva a bíróság a sérelemdíj mérlegeléssel történő megállapításának lehetőségétől, hiszen valójában a felperesnek a nem vagyoni sérelmeire vonatkozó tényállításait kell nem vitatottnak tekinteni.
- [20] Egyetértett viszont a másodfokú bíróság a felperesnek azzal a fellebbezési érvelésével, hogy a sérelemdíjnak a Ptk. 2: 52. § (3) bekezdése szerinti szempontjait – különösen a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását - nem megfelelően mérlegelte az elsőfokú bíróság.
- [21] Így nem megfelelően értékelte a felperes jelenlegi állapotát: a meniscus-sérülés és az azt követő műtét következtében a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 15%, amelyből kizárólag a baleseti sérülésből kifolyólag 11% az össz-szervezeti egészségkárosodás, míg 4% a sorsszerű, degeneratív ízületi betegség az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján (51. sorszám alatt fenntartott 43. sorszámú szakvélemény). Ezzel pontosítani szükséges az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. A részleges meniscus-eltávolítás miatt a sípcsont és a combcsont ízületi porcai a térdízület mozgása során egymáson csúsznak el, ezért fokozott porckopásra lehet számítani a későbbiekben. A bal térd állapotának nagyobb mértékű romlása várható az ellenoldalihoz képest, és a továbbiakban állapotromlás várható, akár protézisbeültetésre is szükség lehet. Mindezek miatt a szakács végzettségű felperes az álló munkáját csak rövidebb munkaidőben, négy-hat órában képes ellátni, amely nyilvánvalóan kevesebb munkabérrel jár. Hozzá tartozó tanúvallomásával alátámasztotta ez pszichés problémát is okoz számára: ingerlékenyebbé vált (29. sorszámú jegyzőkönyv). Nem tud nagy súlyt emelni, le kell ülnie, nagyobb tömegű tárgy kézben történő szállítása nehézkes, mivel az az alsó végtagok nagyízületeinek fokozott terhelésével jár. Ugyanígy a guggolást csak fele részben tudja végrehajtani, térdelni nem tud, a lépcsőzés nehézséget okoz. Időszakosan fájdalomcsillapításra szorul, és félévente fel kell tölteni a térdét (7. sorszámú jegyzőkönyv). Állapotában teljes gyógyulás, panaszmentes állapot nem várható. Ugyan a meniscus-sérülés kialakulásához 20%-ban hozzájárult a meglévő sorsszerű megbetegedése, II. fokozatú porckopása, ez azonban az akkori életkorának (48 év) megfelelő átlagos kopásnak számít esetében. A sorsszerű megbetegedése az igazságügyi orvosszakértői véleménnyel alátámasztottan korlátozottságot nem okozott, fájdalmat nem jelentett számára korábban.
- [22] Osztotta továbbá a másodfokú bíróság a felperesnek azt az álláspontját is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellően figyelembe a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatot. A másodfokú bíróság ezt a hiányosságot korrigálta, illetőleg pótolta a Kúria Mfv.VIII.10.049/2022/5., Pfv.III.20.047/2022/6., Mfv.IV.10.156/2021/8., Mfv.X.10.052/2021/5. és Pfv.III.20.588/2021/5. számú ítéleteiben megjelenő legújabb gyakorlatát is tekintetbe véve. Nem tulajdonított ugyanakkor jelentőséget annak, hogy a felperes jelenleg is büntetésvégrehajtási intézetben tartózkodik, a sérülése már bekövetkezett, azt nem enyhíti a mostani szabad mozgásban való korlátozottsága, amely várhatóan csupán átmeneti jellegű.
- [23] Egyetértett továbbá a másodfokú bíróság a felperesnek azzal az okfejtésével, amely szerint a jelenlegi értékviszonyok alapján kell meghatározni a sérelemdíj összegét. Főszabályként ugyan az Mt. 9. § (1) bekezdésére tekintettel az Mt. 177. §-a folytán alkalmazandó Ptk. 6:532. §-a értelmében a kártérítés, illetve sérelemdíj a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, azaz a baleset idején fennálló értékviszonyok irányadók, azonban a Ptk. 6:534. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben az értékviszonyokban jelentős változás következett be, a bíróság az okozott kár/sérelemdíj mértékét az ítélelhozatal időpontjában fennálló értékviszonyok szerint határozhatja meg. Ez a lehetőség tehát a bíróság mérlegelésén

múlik. Jelenleg pedig mindenki számára ismert és érezhető az infláció rendkívüli mértéke. Az interneten bárki számára elérhető nyilvános KSH adatok szerint Magyarországon az infláció 2022 novemberében átlagosan 22,5% volt, és az előrejelzések szerint ez 2023. évben sem fog egy számjegyre csökkenni.

- [24] Mindezen körülményeket a Pp. 279. § (3) bekezdése szerint egybevetve és együttesen értékelve, a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperest az alperes mulasztása miatt ért nem vagyoni sérelem kompenzálásához 4.000.000 forint sérelemdíj szükséges és arányos. Ezért az alperes marasztalását az elsőfokú bíróság által meghatározott 500.000 forintról 4.000.000 forintra felemelte.
- [25] Miután azonban a jelenlegi értékviszonyokat vette figyelembe a másodfokú bíróság, a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat nem ítélt meg a baleset bekövetkeztétől, 2018. június 19. napjától kezdődően, ezért az alperes kamatfizetési kötelezettségét mellőzte. Az alperes késedelmi kamattal a teljesítési határidő leteltétől tartozik a Ptk. 6:534. § (1) bekezdéséből következően.
- [26] A másodfokú bíróság döntésével a felperes túlnyomórészt pernyertes lett. A Pp. 83. § (3) bekezdésének alkalmazásával a megítélt követelés összegéhez igazodó első- és másodfokú perköltség megfizetésére tarthat igényt a felperes, így perköltség viselésére nem köteles, a marasztalását mellőzni kellett.
- [27] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján.
- [28] A felperes fellebbezése nagyobb részben eredményes volt, ezért az alperes köteles megfizetni részére az első- és másodfokú perköltséget a Pp. 83. § (3) bekezdése szerint, amelynek összegét az elsőfokú eljárásban 255.700 forintban, míg a másodfokú eljárásra vonatkozóan 87.500 forintban, mindösszesen 343.200 forintban határozta meg a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján.
- [29] Az alperes teljes személyes illetékmentes, ezért a le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad a Pp. 102. § (1) bekezdése és (6) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében.
- [30] Az állam által előlegezett költséget pervesztessége arányában köteles megfizetni az államnak, figyelemmel a 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2a) és (3) bekezdésére. Amennyiben a törvényszék gazdasági hivatala fizetési felhívásának a megjelölt határidőben nem tesz eleget, a behajtásra az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárás szabályait kell alkalmazni.
- [31] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel (Pp. 525. §) pervesztességéhez igazodóan a meg nem fizetett illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli [Pp. 102. § (6) bekezdés].
- [32] A másodfokú bíróság az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint.

Pécs, 2023. január 26.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Dr. Rendeki Ágnes s.k. bíró